

## Ενότητα 28<sup>η</sup>

Ο Ελευθέριος Βενιζέλος πρωθυπουργός:  
η βενιζελική πολιτική της περιόδου 1910-1912



Ελευθέριος Βενιζέλος

Εξελίξεις μετά το κίνημα στο Γουδί:

- Ο Σύνδεσμος καλεί το Βενιζέλο να αναλάβει την πρωθυπουργία
- Ο Βενιζέλος αρνείται
- Διαφωνεί με εκείνους που ζητάνε την κατάργηση της μοναρχίας (θεωρεί ότι μια τέτοια απόφαση θα δίχαζε το λαό τη στιγμή που αναμένονταν κρίσιμες εξελίξεις στην περιοχή)
- Συμφωνείται ανάμεσα στο Σύνδεσμο, τα Παλαιά Κόμματα, το βασιλιά και το Βενιζέλο η προκήρυξη εκλογών για **αναθεωρητική\*** και όχι **συντακτική\* βουλή**
- Εκλογές Αύγουστος / Νοέμβριος 1910: Το κόμμα **των Φιλελευθέρων** που μόλις έχει ιδρύσει ο Βενιζέλος κερδίζει την πλειοψηφία στη Βουλή

\* **αναθεωρητική βουλή:** βουλή που εκλέγεται έχοντας τη δυνατότητα να αναθεωρήσει οποιοδήποτε άρθρο του συντάγματος εκτός αυτών που ορίζουν τη μορφή του πολιτεύματος

\* **συντακτική βουλή:** βουλή που εκλέγεται προκειμένου να συντάξει σύνταγμα στο οποίο πρωτίστως καθορίζεται η μορφή Του πολιτεύματος

### Αναθεωρητική βουλή 1911

Αποτέλεσμα των εργασιών της αναθεωρητικής βουλής ήταν το σύνταγμα του 1911:

- προστάτευε αποτελεσματικότερα τις ατομικές ιδιοκτησίες
- επέτρεπε στο κράτος να αφαιρεί από τους ιδιοκτήτες τους με αποζημίωση μεγάλες εκτάσεις γης, για να μοιραστούν σε ακτήμονες
- θέσπιζε την μονιμότητα των δημοσίων υπαλλήλων
- απαγόρευε στους στρατιωτικούς και τους δημοσίους υπαλλήλους να εκλέγονται βουλευτές
- καθιέρωνε την υποχρεωτική, δωρεάν εκπαίδευση

Σημαντικό ρόλο στα παραπάνω έπαιξε η ολιγομελής αλλά ιδιαίτερα δραστήρια ριζοσπαστική κοινοβουλευτική ομάδα των Κοινωνιολόγων με επικεφαλής τον **Αλέξανδρο Παπαναστασίου**

Παράλληλα ο Βενιζέλος :

- ✓ Ασχολήθηκε με την αναδιοργάνωση των ενόπλων δυνάμεων
- ✓ Φρόντισε να αποκτήσει ισχυρή επιρροή στο στράτευμα και επιδίωξε την αξιοποίηση όλων των αξιωματικών
- ✓ επανέφερε στην ηγεσία του στρατού τον Κωνσταντίνο προκαλώντας αντιδράσεις μεταξύ των βενιζελικών

Όλες οι παραπάνω πρωτοβουλίες συνδένονταν στενά με την εκτίμηση του Βενιζέλου ότι η Ελλάδα σύντομα θα έπρεπε να πάρει μέρος σε πόλεμο για να επιτύχει τους εθνικούς της στόχους (υπό αυτό το πρίσμα θα πρέπει να ερμηνευθούν η συμβιβαστική στάση του Βενιζέλου απέναντι στη μοναρχία και η στρατιωτική ανασυγκρότηση της χώρας)

➤ Οι εκλογές του **Μαρτίου 1912** εξελίχθηκαν σε θρίαμβο του κόμματος των Φιλελευθέρων